

Rise Up! Walking the Path to Temimus

פרשת חיי שרה, שנת תשפ"ג

ע"פ ספר שרי אלפים - עמ' לב-לה (ר' אפרים אהרן טווערסקי שליט"א)

(1) בראשית (חיי שרה) – פרק כג, פסוק א

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה.

(2) רש"י (שם)

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים. לך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת ק' כבת כ' לחטא, מה בת כ' לא חטאה, שהרי אינה בת ענשין, אף בת ק' בלא חטא, ובת כ' כבת ז' ליפי. שני חיי שרה. כלן שוין לטובה.

(3) בראשית רבה – פרשה נח, סימן א

ויהיו חיי שרה מאה שנה (בראשית כג, א): "יודע ה' ימי תמימם ונחלתם לעולם תהיה" (תהלים לו, יח), פשם שהן תמימים כך שנותם תמימים...

(4) זוהר – חלק א, דף קכב: [וכן בפרשת שלח – חלק ג, דף קסח:]

והכי פתח רב מתיבתא מאן דאיהו זעיר איהו רב, מאן דאיהו רב איהו זעיר. דכתיב "ויהיו חיי שרה וגו' מאה" דאיהו חושבן רב כתיב ביה "שנה", זעירו דשנין, חד אזעיר ליה. "שבע" דאיהו חושבן זעיר, אסגי ליה, ורבי ליה דכתיב "שנים".

(5) בראשית רבה – פרשה נח, סימן ג

רבי עקיבא היה יושב ודורש והצבור מתנמנם בקש לעוררו אמר מה ראית אסתר שתמלך על שבע ועשרים ומאה מדינה, אלא תבוא אסתר שהיתה בת בפתה של שרה שהיתה מאה ועשרים ושבע ותמלך על מאה ועשרים ושבע מדינות.

(6) מסכת בבא בתרא דף ד.

אמרי: מי שלא ראה בנן הורדוס לא ראה בנן נאה [ממיו]. במאי בנייה? אמר רבה באבני שישא ומרמרא. איפא דאמרי באבני פוחלא שישא ומרמרא. אפיק שפה ועייל שפה כי היכי דנקביל סידא. סבר למשעיה בדהבא, אמרו ליה רבנן: שבקיה, דהכי שפיר טפי, דמיחזי כי אידוותא דימא.

(7) רש"י (שם)

שישא - שיש ירוק שקורין ביי"ש:

ומרמרא - שיש לבן:

כוחלא - שיש צבוע כעין כחול:

אידוותא דימא - גלי הים [שהם נעים ונדים והעין מתעששת בראייתן]:

(8) תיקוני זוהר – דף פ.

ויעש אלקיים את הרקיע ויבדל וכו' (בראשית א ז), הקא לית מיא מסטרא דמסאבו, אלא מיין מסטרא דשמאלא הוּו בעאן לאתגברא, ומיין מסטרא דימינא הוּו בעאן לאסתלקא עלייהו, עד דאליו אמרין אנו בעינן למהוי קדם מלפא, ואליו אמרין אנו בעינן למהוי קדם מלפא...

9) פחד יצחק – פורים, קונטרס רשימות אות יד (ר' יצחק הוטנר זצ"ל)

מיר, אז נאך ראש השנה, וועל איך בלייבען מיט אביסעל יראה. וואס הארט עם מיר, אז נאך יום כפור, וועל איך בלייבען מיט אביסעל תשובה, וואס הארט עם מיר, אז נאך סוכות, וועל איך בלייבען מיט אביסעל שמחה. אוי, אבער, עם וועט זיין א רחמנות, אז נאך פורים, וועל איך בלייבן מיט אביסעל עד דלא ידע. איז דאס טאקע מיין שבה. איך ווייס אז עם וועט פלאצען. אבער כל זמן, איך זיין ביים מיש, שטורעם איך. בשוא גליו אתה תשבחם.

אתה מושל בגאות הים. בשוא גליו אתה תשבחם. „תשבחם“ איז דער טייטש – דו בארואיגסט זיי. פרעגן חז"ל, טע ווי קומט עם עפעס אז שבה איז א ל' לויב. שטייט אין חז"ל אז דאס איז דער שבה פון די גלי הים, אז זיי ווייסען דאך אז גלייך ביים ברעג וועלן זיי פלאצען אבער פונדעסטוועגן, כל זמן זיי זיינען אין ים. טוען זיי זייערע, און זיי שטורעמן. וואס הארט עם מיר, אז נאך פסח, וועל איך אויך בלייבן מיט א ביסעל חרות, וואס הארט עם מיר, אז נאך שבועות, וועל איך בלייבן מיט אביסעל תורה, און וואס הארט עם

10) רשימות הלב – פורים שנת תשל"א, אות יא

כאדוותא דימא [פירש"י גלי הים] ע"כ. ופי' שהעושה ע"ש העתיד, הוי העתיד אצלו בדעתו להוה. והעושה ע"ש העבר, הוי העבר אצלו בדעתו להוה. אבל העושה ע"ש ההוה, הוי ההוה אצלו להוה מטעם שמסית דעתו משל מחר ומשל אתמול ומכל וכל. והיינו בשעת חדותא חדותא [רש"י בראשית ו' ו']. אבל "אתה מושל בגאות הים בשוא גליו אתה תשבחם" [תהלים פ"ט י'], הוי אפי' יותר מבשעת חדוה חדוה. והיא מדה של השבח של גלי הים, ואף שכבר יודעים שלמחר לא יהיה, מ"מ "בשוא גליו אתה תשבחם". וכבר הבינו רבנן שבנין הורדוס, שהוא היה האחרון שבנה בבית שני, לא תקיים. ומ"מ לא רצו ששמחת הבנין ושמחת השעה תהא נפגמת כלום. ואמרו ליה רבנן שבקיה דהכי שפיר טפי דמיחזי כאדוותא דימא. "בשוא גליו אתה תשבחם".

"בשוא גליו אתה תשבחם" [תהלים פ"ט י']. פ'י הגם שגלי הים בעוד רגע לא יהיו, מ"מ "בשוא גליו אתה תשבחם". שעכשיו בהאי רגע גלי הים רועשים בתקפם. החירות של חג הפסח או היראה של ראש השנה, הסליחה של יוה"כ או השמחה של חג הסוכות, מהן תהא נשאת אתנו. אבל העד דלא ידע של חג הפורים, מחר לא יתכן, והוא רק להשעה. אבל בהאי שעה, העד דלא ידע רועש בתקפו. [משנת תשל"ח] - [ב"ב ד.], מי שלא ראה בנין הורדוס לא ראה בנין נאה מימיו במאי בנייה וכו' באבני כוחלא שישא [פירש"י שיש צבוע כעין כחול] וכו' סבר למחפיה בדהבא אמרו ליה רבנן שבקיה דהכי שפיר טפי דמיחזי

11) מסכת יומא דף כא:

אמר רב שמואל בר אינאי: מאי דכתיב: "וְאַרְצָה בּוֹ וְאַפְכַּד" (חגי א, ח), וְקָרִינָן "וְאַפְכַּדָּהּ". מאי שָׁנָא דְמַחוּסָר ה"א? אֵלּוּ חֲמֵשֶׁה דְּבָרִים שֶׁהֵיוּ בֵּין מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן לְמִקְדָּשׁ שֵׁנִי, וְאֵלּוּ הֵן: אָרוֹן וּכְפוֹרֵת וּכְרוּבִים, אֵשׁ, וּשְׂכִינָה, וְרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ, וְאוּרִים וְתוֹמִים.

12) מסכת אבות – פרק ה

אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי לְבַיִת הַמִּדְרָשׁ. הוֹלֵךְ וְאִינוֹ עוֹשֶׂה, שֹׁכֵר הַלֵּיכָה בְּיָדוֹ. עוֹשֶׂה וְאִינוֹ הוֹלֵךְ, שֹׁכֵר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ. הוֹלֵךְ וְעוֹשֶׂה, חֲסִיד. לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה, רָשָׁע.

13) נוצר חסד – שם (ר' יצחק אייזיק מקאמארנא זי"ע)

הקשה מרן הריב"ש, לא הולך ולא עושה מה זה חושב בהולכי בית המדרש? ומתוך, רע מבחין הטוב, כי אם לא היה הרע לא היה ניכר הטוב, "כיתרון האור מן החושך וגו'" (קהלת ב, יג)... ולכן גם הרשע והשוטה נקרא מהולכי בית המדרש, כי משוטה הזה אתיא תועלתא לחכמה. ואמר מרן, שכמעט יש כח לרע לעלות על ידי זה, כי הוא צורך לעולם, אבל "מִשָּׁם אוֹרֵיךָ נֶאֱמַר ד"י" (עובדיה א, ד) אמן.

14) בראשית (לך לך) – פרק יז, פסוק א

וַיְהִי אֲבָרָם בְּרִתְשָׁעִים שָׁנָה וַתִּשָּׁע שָׁנִים וַיֵּרָא ד' אֵל אֲבָרָם, וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי א-ל שְׁקֵי הַתְּהִלָּה לְפָנַי וְהָיָה תָמִים.

15) מסכת מגילה דף טו:

"וַתַּעֲמַד בְּחֶצֶר בֵּית הַמִּלָּךְ הַפְּנִימִית". אָמַר רַבִּי לִוִּי: כִּיּוֹן שֶׁהִגִּיעָה לְבֵית הַצְּלָמִים, נִסְתַּלְקָה הַיְמָנָה שְׂכִינָה. אָמְרָה: "א-לֵי א-לֵי לָמָּה עֲזַבְתָּנִי"!